

УДК 342.727

Співвідношення публічних і приватних інтересів у сфері забезпечення права на доступ до публічної інформації

ОЛЕГ ВАЛЕНТИНОВИЧ МУЗА

доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри кримінального та адміністративного права Академії адвокатури України, м. Київ, Україна

Анотація: Дослідження теоретичних та практичних питань щодо доступу до публічної інформації крізь призму аксіології сучасного адміністративного права та публічного адміністрування має важливе значення. Тому зазначена проблематика є актуальною для вивчення. Автор поставив перед собою за мету проаналізувати співвідношення публічних і приватних інтересів у сфері забезпечення права на доступ до публічної інформації. У роботі розкрито питання необхідності здійснення ідентифікації запитувачів публічної інформації. Наведено аргументи врахування практики адміністративних судів з розгляду справ про доступ до публічної інформації. Запропоновано умови співвідношення публічних і приватних інтересів у сфері забезпечення права на доступ до публічної інформації, а саме у визначенні поняття «публічна інформація»; встановленні вичерпного переліку інформації з обмеженим доступом; врегулюванні на законодавчому рівні порядку проведення «тесту публічного інтересу» на запит на публічну інформацію; встановленні переліку розпорядників публічної інформації, які звільняються від надання відповідей на запити на публічну інформацію; встановленні лімітів в обробленні державним службовцем чи службовцем органу місцевого самоврядування запитів на публічну інформацію протягом одного робочого місяця з продовженням законодавчих строків їх розгляду; проведенні ідентифікації запитувача публічної інформації.

Ключові слова: свобода інформації, публічний інтерес, приватний інтерес, запитувач інформації, розпорядник інформації.

Соотношение публичных и частных интересов в сфере обеспечения права на доступ к публичной информации

ОЛЕГ ВАЛЕНТИНОВИЧ МУЗА

доктор юридических наук, старший научный сотрудник, профессор кафедры уголовного и административного права Академии адвокатуры Украины, г. Киев, Украина

Аннотация: Исследование теоретических и практических вопросов доступа к публичной информации сквозь призму аксиологии современного административного права

и публичного администрирования имеет важное значение. Поэтому представленная проблематика актуальна для изучения. Автор поставил перед собой цель проанализировать соотношение публичных и частных интересов в сфере обеспечения права на доступ к публичной информации. В работе раскрыт вопрос необходимости осуществления идентификации запросчика публичной информации. Приведены аргументы учета практики административных судов по рассмотрению дел о доступе к публичной информации. Предложены условия соотношения публичных и частных интересов в сфере обеспечения права на доступ к публичной информации, а именно в определении понятия «публичная информация»; установлении исчерпывающего перечня информации с ограниченным доступом; урегулировании на законодательном уровне порядка проведения «теста публичного интереса» на запрос на публичную информацию; установлении перечня распорядителей публичной информации, которые освобождаются от предоставления ответов на запросы на публичную информацию; установлении лимитов в обработке государственным служащим или служащим органа местного самоуправления запросов на публичную информацию в течение одного рабочего месяца с продолжением законодательных сроков их рассмотрения; проведении идентификации запросчика публичной информации.

Ключевые слова: свобода информации, публичный интерес, частный интерес, запросчик информации, распорядитель информации.

Correlation of Public and Private Interests in the Sphere of Ensuring the Right to Access Public Information

OLEH V. MUZA

Doctor of Law, Senior Researcher, Professor of the Department of Criminal and Administrative Law
of the Academy of Advocacy of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract: The study of theoretical and practical issues regarding access to public information through the prism of the axiology of modern administrative law and public administration is of high importance. Therefore, the presented problem is relevant to the study. The author set the goal of analyzing the ratio of public and private interests in the field of ensuring the right to access public information. The paper reveals the need for identification of public information inquirers. The arguments of taking into account the practice of administrative courts in cases concerning access to public information are given. The conditions of the relation between public and private interests in the field of ensuring the right to access public information are proposed, namely the definition of the concept of “public information”; establishment of an exhaustive list of restricted information; Settlement at the legislative level of the order of conducting a “test of public interest” for the request for public information; Establishing a list of public information managers who are exempted from answering requests for public information; establishment of limits for the processing of requests for public information by a public servant or an official of a local government body within one working month with the extension of the legislative deadlines for their consideration; carrying out identification of the requesting public information.

Key words: freedom of information, public interest, private interest, questioner of information, manager of information.

Вступ

Модернізація публічного управління та продовження адміністративної реформи в Україні супроводжується розширенням ролі приватноправового «елемента» у відносинах владно-управлінського характеру, перегляду імперативності адміністративних приписів і заборон. Це обумовлено змістом правової реформи, в якій питання гарантування і забезпечення прав та свобод людини і громадянина є ключовими у загальноправовому контексті. Слід констатувати про існування всеосяжної теоретико-практичної проблеми людини як суб'єкта адміністративного права.

Найбільшу складність у реалізації верховенства права і демократії становлять відносини публічного управління та взаємовідносини органів публічної адміністрації і приватних осіб. Намагання вибудувати сервісну конструкцію управлінської діяльності викликає пошук балансу інтересів держави та особи. Існує *a priori* складність визначення достатнього і спроможного управлінського інструментарію для публічної адміністрації, аби інтереси держави відповідали цілям та завданням підтримання публічного порядку, а органи публічного управління мали реальну здатність виконувати покладені на них завдання і функції. Разом із тим визначені правила публічного адміністрування підвладної сфери управління повинні не обмежувати, а гарантувати основоположні права та свободи людини і громадянина. У цьому полягає складність діалектичного правового зв'язку держави і особи.

Розвиток адміністративного та інформаційного законодавства України

характеризується інституціоналізацією на законодавчому рівні нових або модернізацією існуючих форм, засобів та інструментів інформаційної взаємодії у сфері публічного управління. Одним із факторів, що впливає на законодавчу діяльність із цих питань, є впровадження нових антикорупційних інструментів у державно-владну діяльність. Саме це слугувало прийняттям Верховною Радою України 13 січня 2011 р. Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон) [1], яким було визначено порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до публічної інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, та інформації, що становить суспільний інтерес. Однак, наскільки реалізація цього Закону відповідає задекларованому завданню розширення прав громадян у сфері публічного управління, зберігаючи при цьому роль держави у підтриманні та охороні публічного порядку, особливо в сучасних умовах порушення територіальної цілісності України? Відповідь на це запитання, зокрема, лежить у площині визначення умов співвідношення публічних і приватних інтересів у сфері забезпечення права на доступ до публічної інформації.

У науковій літературі неодноразово досліджувалися питання доступу до публічної інформації, однак у переважній більшості автори здійснювали аналіз нормативно-правового забезпечення свободи публічної інформації [2–6]. При цьому наукові позиції щодо визначення поняття «публічна інформація» різняться.

Зміст пункту 2 статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод передбачає, що здійснення свободи вираження поглядів може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду. Це дуже важливе положення, оскільки «не зобов'язує державу-відповідача з додержанням умов пункту 2 статті 10 цієї Конвенції надавати особі публічну інформацію» (справи «Леандер проти Швеції», «Гаскін проти Сполученого Королівства») [7]. Проте від кожної держави-учасниці Конвенції прямо залежить вироблення законодавчих процедур забезпечення права особи на доступ до публічної інформації і від того, якими вони будуть, можна оцінювати стан додержання конвенційних норм у сфері свободи інформації.

Постреволюційні події в Україні (після лютого 2014 р.) як окремі приклад у світовому масштабі та проблеми забезпечення миру, порядку, верховенства права та рівності у міждержавних відносинах свідчить про існуючу кризу прав людини як універсального міжнародно-правового явища. Послаблення функцій держави в останні десятиріччя під гаслами антропологічних цінностей права засвідчують на теперішній час про неспро-

можність своєчасного реагування на окремі загрози суспільному ладу, правовому порядку і правам людини [8]. Тенденції до «звуження» або «обмеження» владно-управлінського впливу у сферах публічного адміністрування фактично потребує від держави налагодження відповідальної співпраці з приватними особами, групами осіб, їх об'єднаннями. Однак, якщо це відбувається повільно або не відбувається взагалі, то у результаті проведення «оптимізацій» публічного управління у державі *de facto* немає реального суб'єкта, відповідального за певний кластер суспільної (соціальної) сфери, що у кінцевому результаті негативно позначається на оцінці ефективності публічного управління. У такому випадку держава «оголює» свій інструментарій підтримання правового порядку, що дає можливість «чинити» на неї негативний вплив або створювати перешкоди для реалізації загальнодержавних рішень. І у цьому контексті доступ до публічної інформації може переслідувати різну мету для її запитувачів, враховуючи, що Закон не передбачає права розпорядників інформації ідентифікувати перших з них, а лише висуває вимоги до оформлення запитів на таку інформацію (стаття 19). «У європейській практиці зазвичай існує прив'язка електронної ідентифікації до спеціального коду (електронного ідентифікаційного коду, який є аналогом «паспорта-смартфона») і персональної адреси на державних порталах (електронної пошти)» [9]. Виходячи з цього, виникає необхідність удосконалення норм Закону в частині належного врахування публічних інтересів у наданні

публічної інформації «невизначеному» колу її запитувачів. Такі кроки законодавця мають одночасно включати в себе і посилення відповідальності суб'єктів владних повноважень за порушення права на доступ до публічної інформації, створення перешкод у його реалізації.

Огляд літературних джерел

З метою належного вивчення питань співвідношення публічних і приватних інтересів у сфері забезпечення права на доступ до публічної інформації проаналізовано літературні джерела, нормативні акти, використано правові позиції судової практики, наведено результати досліджень громадських організацій, розглянуто окремі аспекти британського досвіду свободи доступу до інформації.

Спочатку слід визнати важливість реалізації публічного інтересу як певної функціонально-системної сукупності владних функцій у підтриманні суспільного порядку з метою забезпечення реалізації прав та інтересів громадян, юридичних осіб, колективних утворень та ін. В. Ф. Сіренко один із перших в Україні запропонував концепцію загальнодержавного інтересу, визначивши його як «залежність між необхідністю задовольняти ті чи інші потреби того чи іншого суб'єкта і можливістю їх задовольняти через його суб'єкта, цілеспрямовану діяльність» [10].

В. Б. Авер'янов свого часу поставив питання: чому прийнято вважати публічним інтересом лише інтерес загальносуспільний? Але це зовсім не так, оскільки суспільство – це складна система, в якій кожна його частина або еле-

мент, зрештою, «працюють» на загальносуспільний інтерес, продукуючи при цьому свої власні інтереси, котрі також мають публічний характер [11]. Із цього приводу в зарубіжній літературі правильно відмічається, що публічні інтереси являють собою такі інтереси, які спрямовані на безпосереднє сприяння загальному інтересу спільноти. Вони не тотожні із загальним інтересом спільноти, однак виявляють, якщо мати на увазі державну спільноту, тенденцію до розвитку та перетворення на загальний інтерес спільноти. Отже, публічні інтереси існують в управлінні на всіх рівнях і в усіх елементах державного механізму, якщо вони тією чи іншою мірою «працюють» на інтереси ефективного здійснення основних завдань і функцій держави або її відносно самостійних підсистем [12].

А. О. Селіванов визначає, що «публічний інтерес – це законний інтерес публічної влади, який обумовлює досягнення економічного і соціального добробуту народу, забезпечується публічним порядком у державі. Для науки важливо завжди виділяти особливість публічного порядку як категорії, що обумовлюється публічно-правовими актами щодо забезпечення дотримання конституційних прав і свобод людини та інших суб'єктивних публічних прав, визначених законами України» [13].

З наведеного слід прийти до думки, що публічний інтерес нерозривно пов'язаний з приватним інтересом особи, оскільки публічна адміністрація спрямовує свою діяльність на реалізацію прав, свобод та інтересів приватних осіб. Публічний інтерес тільки разом із приватним інтересом становить загально-

суспільний інтерес як усвідомлення потреб і проблем розвитку держави та суспільства. При цьому публічний інтерес становить сукупність потреб та вимог, що прямо або опосередковано впливають зі сфери публічно-правового регулювання та потребують прийняття управлінських рішень або вчинення дій правового характеру з боку органів публічної влади, і на відміну від тих інтересів, які є у приватному праві, саме перші з них можуть бути покладені в основу адміністративних правовідносин.

Категорія «публічний порядок» охоплює не лише сферу адміністративно-правового регулювання, але й виступає фундаментом для визначення правосуб'єктності суб'єктів адміністративного права у публічно-правовій сфері, яка пов'язана з іншими суміжними з нею сферами (конституційною, фінансовою, екологічною тощо). Саме тому роль «публічного інтересу» та «публічного порядку» як умов ефективного регулювання публічно-правових відносин засвідчують неможливість регулювання відносин «громадянин – держава» без норм публічного права та визначають мету, цілі та завдання, що обумовлюють зміст конкретних публічно-правових відносин.

Відповідні умови співвідношення публічного і приватного інтересів у забезпеченні права на доступ до публічної інформації відображено у Законі. Такими умовами є: 1) законодавче визначення поняття «публічна інформація» (стаття 1 Закону); 2) формулювання принципів забезпечення доступу до публічної інформації (стаття 4 Закону); 3) встановлення правового режиму по-

водження з інформацією з обмеженим доступом (статті 6–9 Закону); 4) визначення кола розпорядників публічної інформації (стаття 13 Закону); 5) закріплення вичерпного переліку відмови в задоволенні запиту на публічну інформацію (частина 1 статті 22 Закону); 6) гарантування права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників публічної адміністрації (частина 2 статті 23 Закону) [1].

Упроваджуючи сервісний характер діяльності розпорядників публічної інформації, варто відмітити, що Закон у деяких випадках не передбачає максимального сприяння для одержання приватною особою відповідної інформації. Так, статтею 22 Закону закріплено випадки відмови в задоволенні запиту на інформацію, поділивши їх на матеріальні та процедурні. До останніх Закон відносить такі випадки, як: особа, яка подала запит на інформацію, не оплатила передбачені статтею 21 цього Закону фактичні витрати, пов'язані з копіюванням або друком (пункт 3); не дотримано вимог до запиту на інформацію, передбачених частиною п'ятою статті 19 цього Закону (запит має містити ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, номер засобу зв'язку, якщо такий є, загальний опис запитуваної інформації, підпис і дату за умови подання запиту в письмовій формі) (пункт 4) [1]. З приводу наведеної останньої підстави вважаємо, що у статті 22 Закону мало б міститися положення про співпрацю відповідальної особи з питань доступу до публічної інформації із запитувачем інформації в частині допо-

моги належним чином оформити новий запит або переформулювати запит, щоб реалізувати право особи на одержання публічної інформації. В іншому випадку законодавець фактично створив можливості для порушення суб'єктами владних повноважень прав приватних осіб у сфері доступу до публічної інформації.

Саме через демократичність процедури надання публічної інформації суб'єктами владних повноважень Закон входить до десяти найкращих світових законів про доступ до публічної інформації (за версією міжнародної організації *Access Info Europe*). Також згідно з рейтингом «*Global Right to Information Rating*» Україна входить у число найбільш успішних країн світу за показником досконалості законодавства у сфері доступу до інформації. Однак це ще не означає наближення вітчизняного публічного управління до стандартів належного управління («good governance», «better governance») у даній сфері. Свідченням цього є практика реалізації положень Закону. Так, громадська організація «Центр демократії та верховенства права» провела у 2017 р. моніторинг забезпечення суб'єктами владних повноважень доступу до публічної інформації. Зокрема, з приводу забезпечення такого доступу Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України відзначається, що 62,5% розпорядників створили для запитувачів умови, за яких знайти кабінет, де приймають запити, можна просто і швидко. 75% розпорядників надали консультації про оформлення запиту на інформацію моніторам-запитувачам, службовці ін-

ших – відмовилися. В зоні, де запитувачі оформляють запити на інформацію, часто відсутні інформаційні стенди (у 50% розпорядників), зразки запитів (у 75% розпорядників) та форми (бланки) запитів (у 50% розпорядників). Тільки 50% розпорядників забезпечили належні умови для створення письмового запиту на інформацію. Тобто розпорядники публічної інформації не у повній мірі додержуються вимог Закону щодо виконання ними своїх обов'язків (частина 1 статті 14).

Пленум Вищого адміністративного суду України у своїй Постанові «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» від 29 вересня 2016 р. № 10 (далі – Постанова) наводить перелік публічної інформації, згадуючи, зокрема, про інформацію: щодо використання бюджетних коштів юридичними особами, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету Автономної Республіки Крим; щодо умов постачання товарів, послуг та цін на них, якщо йдеться про суб'єктів господарювання, які займають домінуюче становище на ринку або наділені спеціальними чи виключними правами, або є природними монополіями. Беручи до уваги зміни судоустрою України та ліквідацію Вищого адміністративного суду України з одночасним утворенням Верховного Суду, для нас важливо у положеннях згадуваної постанови звернути увагу на необхідність удосконалення окремих положень Закону в частині визначення публічної інформації та інформації з обмеженим доступом, аби така інформація не була

використана для створення загроз публічному управлінню та можливого порушення публічного порядку.

Результати та обговорення

Аналізуючи Закон на предмет співмірності співвідношення публічних і приватних інтересів, вважаємо, що його положення є достатньо ліберальними, хоча з окремих питань не містять чітких меж такого співвідношення, тому слід висловити міркування про окремі аспекти доцільності врахування саме публічних інтересів у сфері забезпечення доступу до публічної інформації.

Умови обмеження доступу до публічної інформації

Частина 2 статті 6 Закону передбачає вимоги, що застосовуються до обмеження доступу до публічної інформації з одночасним введенням положення частини 5, що передбачає умови розкриття інформації з обмеженим доступом (не може бути обмежено доступ до інформації про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном, у тому числі до копій відповідних документів, умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримали ці кошти або майно. При дотриманні вимог, передбачених частиною другою цієї статті, зазначене положення не поширюється на випадки, коли оприлюднення або надання такої інформації може завдати шкоди інтересам національної безпеки, оборони, розслідуванню чи запобіганню злочину). Проте

у зазначених умовах обмеження доступу до публічної інформації відсутня головна із них – якщо розголошення такої інформації може завдати істотної шкоди інтересам публічного управління, підірвати авторитет органу публічної адміністрації, нашкодити інтересам його ефективної та безперервної роботи, враховуючи, що органи виконавчої влади складають найбільшу групу суб'єктів розпорядників публічної інформації.

Визначення кола суб'єктів владних повноважень – розпорядників публічної інформації

Стаття 13 Закону закріплює перелік суб'єктів владних повноважень, які є розпорядниками публічної інформації – органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, органи влади Автономної Республіки Крим, інші суб'єкти, що здійснюють владні управлінські функції відповідно до законодавства та рішення яких є обов'язковими для виконання. Тобто у даному випадку застосовано дефініцію «суб'єкт владних повноважень», яку вперше було використано у Кодексі адміністративного судочинства України. На нашу думку, Закон має встановлювати коло суб'єктів владних повноважень, які звільнятимуться від надання відповіді на запити на публічну інформацію. Що є причиною такого твердження? Це впливає із реальної ситуації, в якій перебуває Україна, – в умовах збройного конфлікту (збройної агресії), що дає право визначити коло органів державної влади, які не розкриватимуть публічної інформації. Крім того, це виконання низкою органів дер-

жавної влади спеціальних функцій у публічному управлінні, що передбачає реалізацію владних повноважень з пріоритетом публічного інтересу над приватним. Для прикладу, у Великобританії Акт про свободу інформації передбачає затвердження списку органів публічної влади, які розкривають публічну інформацію, і які за встановленим переліком питань не надають відповіді на запити на публічну інформацію (зокрема, це органи, які пов'язані з питаннями безпеки, оборони, аудиту; окремі питання міжнародних відносин, економічних інтересів Об'єднаного Королівства, урядової політики, відносин із Сувереном та ін.) [14].

Строк розгляду запитів на публічну інформацію в робочий час публічного службовця

За загальним правилом строк розгляду запитів на публічну інформацію становить не більше 5 робочих днів з дня одержання запиту (частина 1 статті 20 Закону). І лише у разі якщо запит стосується надання великого обсягу інформації або потребує пошуку інформації серед значної кількості даних, розпорядник інформації може продовжити строк розгляду запиту до 20 робочих днів з обґрунтуванням такого продовження (частина 4 статті 20 Закону). Однак Закон не наводить інших підстав для продовження строків розгляду відповідних запитів. На нашу думку, такий підхід визначає розгляд запитів на публічну інформацію першочерговим завданням кожного суб'єкта владних повноважень, не беручи до уваги, що кожен орган публічної адміністрації виконує цілу низку основ-

них завдань, що визначені Конституцією і законами України. Крім цього, кожен державний службовець чи службовець органу місцевого самоврядування зобов'язаний виконувати завдання і функції держави в різних сферах публічного адміністрування, а тому розгляд запитів на публічну інформацію є лише одним із видів їхньої управлінської діяльності. З огляду на це при визначенні строків розгляду запитів на публічну інформацію Закон визнав пріоритет приватних інтересів, знехтувавши публічними інтересами належного функціонування системи публічного управління.

Відмова в наданні публічної інформації в умовах розвитку електронного урядування

Закон визначає неправомірною відмовою в наданні публічної інформації відповідь розпорядника інформації про те, що інформація може бути одержана запитувачем із загальнодоступних джерел (частина 2 статті 22 Закону). З цього приводу законодавець мав би врахувати розвиток електронного урядування в Україні та вже існуючу систему електронної взаємодії органів державної влади, зокрема органів виконавчої влади. За чинного законодавчого положення виникає питання доцільності створення он-лайн сервісів, електронних порталів даних публічної інформації (відкритих даних) тощо.

«Трискладовий тест» у практиці адміністративних судів України

У згаданій нами Постанові Вищого адміністративного суду України наведено судову позицію щодо необхідності

імплементувати у Закон правила проведення «трискладового тесту», аби в умовах обмеження доступу до публічної інформації законодавчо існували єдині правила ненадання відповіді на запит на публічну інформацію, якщо запитувана інформація у конкретному випадку віднесена до інформації з обмеженим доступом.

У Постанові зазначено, що з відмови у доступі до публічної інформації повинно вбачатися: 1) якому з перелічених у пункті 1 частини другої статті 6 Закону інтересів відповідає обмеження, а також чому обмеження доступу відповідає зазначеному інтересу (інтересам); 2) у чому конкретно полягає шкода правомірному інтересу (інтересам); яким є причинно-наслідковий зв'язок між наданням доступу та можливим настанням шкоди; чому ця шкода є істотною; яка ймовірність настання шкоди внаслідок надання доступу до інформації (пункт 2 частини другої статті 6 Закону); 3) чому шкода від надання інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні (пункт 3 частини другої статті 6 Закону). Відсутність висновку розпорядника інформації щодо наявності хоча б однієї зі згаданих трьох підстав «трискладового тесту» означає, що законних підстав для обмеження доступу до інформації немає, а відмова у доступі до публічної інформації є необґрунтованою [15].

Забезпечення балансу публічних і приватних інтересів у сфері забезпечення доступу до публічної інформації не повинно супроводжуватися будь-яким прямим чи непрямим посяганням на приватність окремої особи. Розпо-

рядники публічної інформації повинні ґрунтовно встановити, чи не порушить надана відповідь на запит права та інтереси третіх осіб. У протилежному випадку може виникнути суперечність між двома самостійними приватними інтересами двох або більше осіб.

Висновки

Отже, до умов співвідношення публічного і приватного інтересів у сфері забезпечення права на доступ до публічної інформації слід віднести: 1) визначення поняття «публічна інформація»; 2) встановлення вичерпного переліку інформації з обмеженим доступом; 3) врегулювання на законодавчому рівні порядку проведення «тесту публічного інтересу» на запит на публічну інформацію; 4) встановлення переліку розпорядників публічної інформації, які звільняються від надання відповідей на запити на публічну інформацію; 5) встановлення лімітів в обробленні державним службовцем чи службовцем органу місцевого самоврядування запитів на публічну інформацію протягом одного робочого місяця з продовженням законодавчих строків їх розгляду; 6) проведення ідентифікації запитувача публічної інформації. Слід зауважити, що окремі з них Законом не передбачені та належать до авторських пропозицій.

Наведені умови можуть бути предметом законодавчих змін з питань удосконалення стану законодавчого регулювання у сфері відносин доступу до публічної інформації, що в цілому сприятиме підвищенню рівня взаємної відповідальності і держави, і особи у сфері публічного управління.

Список використаних джерел

- [1] Закон України «Про доступ до публічної інформації». (2011). Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (дата перегляду: 09.04.2015).
- [2] Головенко, Р. (2012). *Науково-практичний коментар до Закону України «Про доступ до публічної інформації»*. Київ: Відродження.
- [3] Корнієвський, О. А. (2012). *Забезпечення доступу до публічної інформації як стратегічний пріоритет державної політики України*. Київ: НІСД.
- [4] Марушак, А. І. (2007). *Інформаційне право: Доступ до інформації*. Київ: КНТ.
- [5] Ніколайчук, М. Є. (2013). *Адміністративно-правове забезпечення доступу до публічної інформації у судових органах*. Київ: ДНДІ МВС України.
- [6] Тарадай, С. М. (2012). *Адміністративні процедури забезпечення права громадян на доступ до публічної інформації*. Київ: ДНДІ МВС України.
- [7] Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до публічної інформації. (2017). Режим доступу: http://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/FMU_Access_2017_web-1.pdf (дата перегляду 02.09.2017).
- [8] De Campos, L. M., Fernández-Luna, J. M., Huete, J. F. (2017). Profile-based recommendation: A case study in a parliamentary context. *Journal of Information Science*, **43** (5), 665–682.
- [9] Барікова, А. А. (2016). *Електронна держава: нова ефективність урядування*. Київ: Юрінком Інтер.
- [10] Сіренко, В. Ф. (1983). *Забезпечення загальнодержавних інтересів – найважливіше завдання державного управління*. Київ: Т-во Знання УРСР.
- [11] Bates, C. A. (2014). The centrality of politeia for Aristotle's Politics: Part II – the marginalization of Aristotle's politeia in modern political thought. *Social Science Information*, **53** (4), 500-517.
- [12] Авер'янов, В. (2010). Провідна понятійна новела Кодексу адміністративного судочинства України: доктринальний аналіз. *Вісник Вищого Адміністративного Суду України*, **2**, 3-15.
- [13] Селіванов, А. О. (2009). *Конституція. Громадянин. Суд. Професійні та суспільні погляди*. Київ: Рада.
- [14] Freedom of Information Act. (2000). Режим доступу: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/36> (дата перегляду 18.10.2017).
- [15] Ковалко, Н., Семерга С. (2013). *Доступ до публічної інформації*. Київ: Ун-т «Україна».

References

- [1] Law of Ukraine “On Access to Public Information”. (2011). Available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (accessed 09.04.2015).
- [2] Golovenko, R. (2012). The Scientific and Practical Commentary of the Law of Ukraine “On Access to Public Information”. Kyiv: Vidrodjennya.
- [3] Kornievsky, O. A. (2012). *Ensuring access to public information as a strategic priority of Ukraine's state policy*. Kyiv: NISR.
- [4] Maruschak, A. I. (2007). *Information law: Access to information*. Kyiv: KNT.
- [5] Nikolaychuk, M. Ye. (2013). Administrative and legal provision of access to public information in judicial bodies. Kyiv: State Research Institute MIA of Ukraine.
- [6] Taraday, S. M. (2012). *Administrative procedures for ensuring the right of citizens to access public information*. Kyiv: State Research Institute MIA of Ukraine.
- [7] Decisions of the European Court of Human Rights on access to public information. (2017). Available at: http://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/FMU_Access_2017_web-1.pdf (Date Accessed: 02.09.2017)

- [8] De Campos, L. M., Fernández-Luna, J. M., Huete, J. F. (2017). Profile-based recommendation: A case study in a parliamentary context. *Journal of Information Science*, **43**(5), 665–682.
- [9] Barikova, A. A. (2016). *Electronic state: new efficiency of administration*. Kyiv: Yurincom Inter.
- [10] Sirenko, V. F. (1983). *Providing of all-state interests is a major task of public administration*. Kyiv: Organization Knowledge of Ukrainian SSR.
- [11] Bates, C. A. (2014). The centrality of politeia for Aristotle’s Politics: Part II – the marginalization of Aristotle’s politeia in modern political thought. *Social Science Information*, **53** (4), 500-517.
- [12] Averyanov, V. (2010). Leading novel concept of Code of the administrative legal proceedings of Ukraine: doctrine analysis. *Announcer of the Higher Administrative Court of Ukraine*, **2**, 3-15.
- [13] Selivanov, A. O. (2009). *Constitution. Citizen. Court. Professional and public opinions*. Kyiv: Rada.
- [14] Freedom of Information Act. (2000). Available at: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/36> (accessed 11.08.2017).
- [15] Kovalko, N., Semerga, S. (2013). *Access to public information*. Kyiv: University “Ukraine”.